

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce : Y. E., nar. X, a. Y.T., nar.X
státní příslušnost M. k.
trvale bytem X
pobytem v ČR: X

proti
žalované: Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
sídlem Kounicova 24, 611 32 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 4. 2023, č. j. KRPB-29639-37/ČJ-2023-060022-SVZ,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) byla prodloužena doba trvání zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění ve smyslu § 124 odst. 1 písm. b) a odst. 3 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“). Doba zajištění byla prodloužena o 40 dnů, tedy do 16. 6. 2023 (§ 125 odst. 1 a § 129 odst. 7 ZPC). Rozhodnutí o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění vydala žalovaná již dne 8. 2. 2023, pod č. j. KRPB-29639-22/ČJ-2023-060022-SVZ, přičemž doba zajištění byla stanovena na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody žalobce, tedy do 7. 5. 2023, a to s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Žalobce byl zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. b) ZPC, neboť v jeho případě existuje vážné nebezpečí zmaření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění.

II. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce v žalobě namítal nepřiměřené a nedostatečně odůvodněné prodloužení doby trvání zajištění, když se žalovaný v rozhodnutí dostatečně nezabýval konkrétní situací žalobce. Délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem k sledovanému cíli. Žalovaný bez rozumného důvodu nepostupuje v řízení aktivně, zajištění přestává být oprávněné.
3. Žalovaný má povinnost posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly. Přitom v napadeném rozhodnutí absentují dostatečně podložené úvahy žalovaného vedoucí k závěru, že žalobce nebude spolupracovat, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří rozhodnutí o vyhoštění. Žalovaný rovněž neplní svoji povinnost zkoumat, zda důvody zajištění nadále trvají (§ 126 písm. a) ZPC). Vychází pouze z podkladového materiálu, na němž založil první rozhodnutí o prodloužení zajištění (poznámka soudu: v nyní posuzované věci jde o první prodloužení zajištění, nicméně podle předcházejícího správního rozhodnutí byl žalobce zajištěn). Ke dni vydání napadeného rozhodnutí neexistovala reakce Velvyslanectví M. k ohledně možnosti vystavení náhradního cestovního dokladu žalobci. Z napadeného rozhodnutí nevyplývá, na základě čeho se žalovaný domníval, že k vystavení náhradního cestovního dokladu i následné realizaci vyhoštění dojde během prodloužené lhůty k zajištění. Žalovaný neupřesnil, kdy přesně začal s úkony u velvyslanectví, pouze připustil, že jeho spolupráce s Velvyslanectvím M. se výrazně zlepšila (viz sdělení ŘSCP ze dne 28. 4. 2023).
4. V posuzované věci není jasné, jaké úvahy vedly žalovaného k závěru, že vyhoštění žalobce bude možné realizovat právě ve lhůtě 40 dnů. Zdůvodnění prodloužení doby zajištění je neurčité, neboť se váže především na spolupráci s Marockým velvyslanectvím a nedává jasnou časovou představu, kdy by mohlo dojít k ověření totožnosti žalobce. Dosavadní postup spíše svědčí o nemožnosti uskutečnit vyhoštění. Hodnocení předpokladu vyhoštění se nezakládá na jistotě, ale na pravděpodobnosti.
5. Žalovaný měl použít místo zajištění žalobce některé z tzv. zvláštních opatření za účelem vycestování cizince z území ve smyslu § 123b odst. 1 ZPC, přičemž možnosti uložení této alternativy posoudil zcela nedostatečně. Nelze připustit paušalizované rozhodování, kdy důvodem k zajištění je fakticky pouze to, že se žalobce nachází na území ČR

nelegálně. Přitom žalobce zatím nepáchal žádnou trestnou či protiprávní činnost. Žalovaný nemá prokázáno, že by žalobce v případě uložení nějaké povinnosti v rozhodnutí o správním vyhoštění tuto nerespektoval (poznámka soudu: v projednávané věci není předmětem řízení rozhodnutí o správním vyhoštění a ani povinnosti jím případně uložené).

6. Zajištění cizince nesmí být svévolné, délka každého zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou, která vede ke sledovanému cíli. Pokud by bylo pravděpodobné, že účel zajištění nebude možné naplnit, pak takové rozhodnutí odporuje zákonu. V případě zajištění cizince za účelem správního vyhoštění nelze pokaždé prodlužovat zajištění až na maximální dobu s odkazem, že trvají obavy, že by mohl mařit správní vyhoštění. Správní orgán musí kvalifikovaně na základě svých zkušeností vyhodnotit, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nutné provést k přípravě realizace správního vyhoštění cizince, pročez musí upřesnit svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého z nezbytných úkolů, což v daném případě absentuje. Každý případ musí být posuzován přísně individuálně. Ačkoliv žalovaný prodloužení doby zajištění zdůvodnil, podle žalobce jde o odůvodnění šablonovité, z něhož není patrné, zda byla zohledněna situace žalobce. Z tohoto důvodu je rozhodnutí nepřezkoumatelné.
7. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a zajištění bylo bez zbytečného odkladu ukončeno.

III. Vyjádření žalované k žalobě

8. Žalovaná ve svém vyjádření odmítla tvrzení žalobce o absenci řádného odůvodnění rozhodnutí, z něhož by nebylo patrné, že vyhoštění žalobce bude možné realizovat v prodloužené lhůtě 40 dnů. Žalovaná současně odmítla údajnou nedostatečnost posouzení možnosti uložení alternativních opatření k zajištění ve smyslu § 123b odst. 1 ZPC.
9. Žalobce byl zajištěn dne 7. 2. 2023 v l. b. a následnou kontrolou bylo zjištěno, že nedisponuje cestovním dokladem ani žádným oprávněním ke vstupu a pobytu na území ČR. Ke své totožnosti nejprve uvedl, že se jmenuje Y. T., nar. X, st. př. T. Později na služebně uvedl, že se jmenuje Y. T., nar. X, st. př. M. Nakonec po ověření marockou stranou bylo zjištěno, že žalobce se jmenuje Y. E., nar. X, st. př. M..
10. V době vydání rozhodnutí o zajištění již bylo žalobci uloženo správní vyhoštění (v právní moci dne 21. 2. 2023). Žalobce neměl postavení žadatele o mezinárodní ochranu a o toto postavení nežádal. Na žalobce se dle správního rozhodnutí nevztahovaly důvody znemožňující jeho vycestování (§ 120a ZPC).
11. Žalovaná požádala ŘSCP dne 8. 2. 2023 o zabezpečení náhradního dokladu pro žalobce a o ověření jeho totožnosti. Zprávu o ověření totožnosti žalobce, včetně informace o vydání jeho náhradního marockého cestovního dokladu žalovaná obdržela dne 17. 5. 2023. Dne 25. 5. 2023 pak úspěšně proběhla realizace správního vyhoštění žalobce do země původu.

12. K žalobním námitkám žalovaná uvedla, že se posouzením délky doby, o kterou bylo zajištění žalobce prodlouženo, důkladně zabývala a své závěry podrobně rozvedla na straně 4 a 5 napadeného rozhodnutí. K dosažení úspěšné realizace správního vyhoštění žalobce do země původu bylo třeba zajištění komerčního letu za doprovodu tříčlenné policejní eskorty, a to až po skutečném ověření totožnosti žalobce marockou stranou. Za tím účelem bylo adekvátní prodloužit délku zajištění o 40 dnů. Chování žalobce (bez dokladu totožnosti či cestovního dokladu anebo oprávnění k pobytu, uvádění nepravdivých informací o své státní příslušnosti, jménu i datu narození, neochota vrátit se do země původu) vedlo k podstatnému ztížení a oddálení výkonu jeho správního vyhoštění, což mělo ve svém důsledku vliv na délku doby omezení žalobce na osobní svobodě.
13. Žalovaná se rovněž podrobně zabývala možností uložit tzv. zvláštní opatření za účelem vycestování žalobce ve smyslu § 123b ZPC a dospěla k závěru, že by uložení těchto opatření nebylo dostačující pro dosažení správního vyhoštění žalobce. Ten totiž jasně deklaroval záměr nevrátit se do země původu a chtěl pokračovat ve své cestě směrem na jih Evropy, do Francie za bratrem. Odmítl se rovněž zapojit do programu dobrovolného návratu do země původu. Tyto skutečnosti a závěry žalovaná uvedla rovněž v napadeném rozhodnutí.
14. S ohledem na výše uvedené žalovaná soudu navrhla, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

15. Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení předcházející jeho vydání za podmínek uvedených v § 51 odst. 1 a § 75 odst. 1 zákona č. 150/2022 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání (účastníci řízení jednání nepožadovali a jeho konání neshledal soud nezbytným), a shledal, že **žaloba není důvodná.**
16. Co se týká rozsahu přezkumu, soud postupoval v souladu s požadavky recentního rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*. V něm byla řešena otázka, zda soud musí při přezkumu dodržení podmínek zákonnosti zajištění státního příslušníka třetí země, které vyplývají z unijního práva, zohlednit i takové nezákonnosti, které nebyly dotyčnou osobou uplatněny.
17. Z citovaného rozsudku lze dovodit, že správní soud je povinen při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince (ať již v návratovém, přijímacím či předávacím režimu, tj. dle vnitrostátního práva v režimu zákona o pobytu cizinců či v režimu zákona o azylu) přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námitky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění *neuplatní* pravidlo soudního přezkumu v *mezích uplatněných žalobních bodů* (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další nezákonnosti zajištění.

18. Nutno připomenout, že každé zajištění cizince představuje závažný zásah do práva na osobní svobodu, chráněného čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva), čl. 6 Listiny základních práv EU či čl. 8 Listiny základních práv a svobod. Je proto přípustné jen za striktně definovaných podmínek. Zajištění musí vždy sledovat vymezený účel a lze k němu přistoupit pouze tehdy, nemohou-li být v konkrétním případě efektivně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější, donucovací opatření.
19. Při přezkumu rozhodnutí o zajištění ve správním soudnictví je soud povinen přezkoumat, zda je zajištění cizince oprávněné, včetně posouzení, zda zajištění sleduje svůj konkrétní účel. Pokud v okamžiku zajištění cizince nemůže být tohoto účelu dosaženo, resp. pokud během tohoto zajištění bude zjištěno, že účel zajištění nebude možné naplnit, jedná se o nezákonný zásah do osobní svobody cizince. Jak k tomu uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, „*smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění nebo zda má být předán na základě mezinárodní smlouvy či má jinak nuceně vycestovat z území ČR, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění, předání či vycestování z území ČR*“. (...) *O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit*“.
20. Žalobce byl zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) ZPC, tedy za účelem správního vyhoštění. Rozhodnutím o zajištění byla stanovena doba zajištění žalobce na 90 dnů, která byla nyní napadených rozhodnutím prodloužena o 40 dnů.
21. Podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) ZPC platí, že policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud *b) je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání*.
22. Podle § 124 odst. 3 ZPC policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně.
23. Podle § 125 odst. 1 ZPC doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody.
24. Krajský soud ověřil ze správního spisu skutkové a právní závěry žalované. Žalobce byl zajištěn hlídkou Policie ČR dne 7. 2. 2023 v podniku K. b. v L. Následnou kontrolou bylo zjištěno, že žalobce nedisponuje cestovním dokladem ani žádným oprávněním ke vstupu a pobytu na území ČR. Ke své totožnosti nejprve uvedl, že se jmenuje Y. T., nar. X, st. přísl. T. r., později na služebně uvedl, že se jmenuje Y. T., nar. X, st. přísl. M.

V informačních systémech PČR bylo zjištěno, že žalobce nedisponuje žádným oprávněním k pobytu na území ČR. Minimálně tedy dne 7. 2. 2023 žalobce pobýval na území ČR bez platného oprávnění k pobytu a bez platného cestovního dokladu.

25. Dne 8. 2. 2023 byl za přítomnosti tlumočnicka arabského jazyka sepsán se žalobcem protokol o jeho výsledku. V rámci tohoto výsledku žalobce uvedl, že svůj cestovní pas ztratil v T. Trvalé bydliště má v M., vesnici N., kde bydlí v hliněném domě a ulice a čísla popisná tam nejsou. V domě bydlí s rodinou, má tam manželku X let, otce X let, matku X let, sestru X a X děti ve věku X a X let a X měsíců. S rodinou je v kontaktu přes telefon a sociální síť. Žalobce nemá žádné vzdělání, neumí číst ani psát. V Maroku pracoval jako zedník. Žalobce je zdravý, nemá žádné potíže. Důvodem jeho odchodu ze země původu byla pouze špatná ekonomická situace. V návratu do M. mu jinak nic nebrání a nic mu tam nehrozí. Nyní má u sebe pouze 75 Eur. Chtěl by se dostat do F., má tam bratra, avšak netuší, jaký druh pobytu bratr má. O tom, že by zůstal v ČR, popř. požádal zde o azyl, žalobce neuvažoval. Jde o jeho první cestu do EU. Je si vědom toho, že bez platného víza či oprávnění k pobytu a platného cestovního dokladu není oprávněn vstoupit na území ČR. Na území ČR nemá žádné ekonomické vazby, majetek, dluhy ani pohledávky. Maroko opustil z ekonomických důvodů a nechce se tam vrátit.
26. Z M. žalobce vycestoval počátkem roku 2023, a to letecky do T. – I. Tam strávil asi měsíc, pak šel bez pomoci převaděče pěšky do B., odtud se vydal pěšky bez pomoci převaděče do Srbska. Cesta mu trvala více než měsíc. Přišel do města S., kde pobýval asi 2 týdny v uprchlickém táboře. Tam se seznámil s kamarádem, s nímž byl nyní policií zajištěn. V S. se vydali na parkoviště kamionů a ukryli se do podvozku jednoho z kamionů. Takto skryt v podvozku kamionu cestoval asi 8 hodin, přičemž řidič cestou dvakrát zastavil. Dne 7. 2. 2023 kolem 13.00 hod. kamion zastavil na velkém parkovišti plném kamionů. Žalobce a jeho kamarád vystoupili a šli do restaurace. Tam pobývali necelou hodinu a pak je kontrolovala policie. Na otázku, proč prvně uváděl jiné příjmení a státní příslušnost, žalobce uvedl, že byl vyčerpaný a točila se mu hlava. Na přímý dotaz ke své totožnosti žalobce potvrdil, že Y. T., nar. X, st. přísl. M., je již jeho pravá identita, včetně data narození.
27. Dle výpisu z Cizineckého informačního systému bylo potvrzeno původní sdělení žalobce, že nemá udělen žádný druh pobytu nebo víza, který by jej opravňoval k pobytu na území ČR. Totéž nemá ani v jiném státě EU. Současně bylo prokázáno, že žalobce není držitelem cestovního dokladu, na základě kterého by byl oprávněn vstoupit na území ČR. Žalobce tedy vstoupil na území ČR a pobýval zde minimálně 1 den (7. 2. 2023) bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn.
28. Dne 8. 2. 2023 vydala žalovaná rozhodnutí č. j. KRPB-29639-21/ČJ-2023-060022-SVZ o správním vyhoštění žalobce podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 ZPC (v právní moci dne 21. 2. 2023), podle něhož nelze žalobci umožnit vstup na území členských států EU po dobu 1 roku.

29. Rozhodnutím žalované ze dne 8. 2. 2023, č. j. KRPB-29639-22/ČJ-2023-060022-SVZ, byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) ZPC za účelem správního vyhoštění. V tomto rozhodnutí byla stanovena doba zajištění na 90 dnů, tedy do 7. 5. 2023.
30. Ze spisového materiálu Krajský soud dále zjistil, že dne 8. 2. 2023 zaslala žalovaná na ŘSCP žádost o ověření totožnosti žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu.
31. Dne 28. 4. 2023 zaslalo ŘSCP sdělení, z něhož vyplývá, že byly provedeny veškeré úkony, které je třeba realizovat za účelem zjištění totožnosti žalobce a vystavení jeho náhradního cestovního dokladu. Veškeré podklady byly dne 27. 2. 2023 zaslány na Velvyslanectví M. k. v ČR. Z důvodu laxnosti přístupu tohoto velvyslanectví v oblasti ověřování totožnosti jejich občanů, byla situace řešena prostřednictvím jednání na úrovni 1. náměstka Ministra vnitra ČR a Velvyslankyně M. Od posledního jednání, které proběhlo 4. 10. 2022, kde byly vzneseny námitky proti postupu tohoto velvyslanectví, obdrželo ŘSCP informaci o totožnosti 16 osob. Doba od podání žádosti k zaslání informací o totožnosti trvala od 10 do 188 dnů. Pro srovnání, ve stejném období bylo požádáno velvyslanectví o ověření totožnosti u 38 osob zajištěných v zařízení pro zajištění cizinců. Od říjnového jednání tak došlo k částečnému posunu v procesu ověřování totožnosti a vydávání náhradních cestovních dokladů, nicméně přesto jde stále o proces časově náročný. ŘSCP iniciativně činí veškeré možné úkony a hledá neustále způsoby k promptnější spolupráci s Velvyslanectvím M., pročež iniciovalo další jednání, které proběhlo dne 28. 3. 2023 mezi Ministrem vnitra a Velvyslankyní M. Cílem schůzky bylo zlepšení spolupráce s velvyslanectvím v průběhu ověřování totožnosti jejich občanů a zkrácení doby ověřování totožnosti. Bylo dohodnuto zřídit technickou pracovní skupinu k řešení jednotlivých žádostí o zjištění totožnosti osob. První jednání této skupiny za účasti zástupce ŘSCP proběhlo 6. 4. 2023, přičemž při této pracovní schůzce bylo sděleno konzulkou velvyslanectví, že došlo k ověření totožnosti dalších osob státní příslušnosti Maroka, o jejichž ověření ŘSCP požádalo. Na této pracovní schůzce byl konkrétně posuzován i případ žalobce, a to z důvodů poskytnutí dostatečného množství podkladů k ověření jeho totožnosti (bylo zjišťováno, jak pokračuje ověřování a zda je vůbec možné totožnost osoby ověřit). V případě žalobce však konzulka sdělila, že i přes provedené urgency nebyla dosud doručena na velvyslanectví žádná odpověď. Z předchozích zkušeností je totiž zřejmé, že obvyklá doba ověření totožnosti dalece přesahuje 90 dnů, nicméně přesnou lhůtu nelze stanovit. I přes veškeré komplikace je ŘSCP z úřední činnosti známo, že Velvyslanectví Marockého království v ČR spolupracuje a ověřuje totožnost osob. Zlepšení spolupráce lze prokázat např. v období od 6. 4. do 24. 2023, kdy byla ověřena totožnost 18 osob a dne 17. 4. 2023 bylo vydáno 6 náhradních cestovních dokladů (u 3 osob již bylo správní vyhoštění realizováno, u dalších 3 osob je realizace vyhoštění naplánována). Dne 18. 4. 2023 ŘSCP požádalo velvyslanectví o vystavení dalších 2 náhradních cestovních dokladů. Dále ŘSCP uvedlo, že žalobci byl několikrát nabídnut dobrovolný návrat do země původu ve smyslu § 123a ZPC, nicméně žalobce se do tohoto programu odmítl přihlásit a prohlásil, že se v žádném případě nechce vrátit do země původu a chce pokračovat v cestě do Italské republiky. Z tohoto důvodu bude třeba přistoupit k zajištění realizace správního vyhoštění žalobce s policejní eskortou prostřednictvím komerčního leteckého spojení. Bude tak třeba zajistit letenky pro cizince a policejní eskortu, dále ubytování pro policejní eskortu a taktéž požádat o informování

příslušných policejních orgánů v Maroku prostřednictvím Velvyslanectví Maroka v ČR o příletu cizince s policejní eskortou a o potřebě jeho převzetí od této eskorty na letišti. Dále bude třeba požádat Velvyslanectví M. v ČR o poskytnutí součinnosti pro policejní eskortu v M. k. Nebude-li možné zajistit přímý let z ČR do M., bude třeba zajistit také povolení tranzitu pro policejní eskortu s cizincem od příslušných policejních orgánů v daném tranzitním státu. K samotnému plánování eskorty dochází minimálně 40 dnů před plánovaným letem vzhledem ke skutečnosti, že zajištění výše uvedených náležitostí je časově náročné (nutnost spolupráce na diplomatické úrovni). I přes veškeré snahy ŘSCP tedy nebude možné zajistit náhradní cestovní doklad pro žalobce a provést jeho správní vyhoštění do země původu v původní lhůtě pro zajištění, tj. do 7. 5. 2023, nicméně v případě žalobce je dán reálný předpoklad realizace vyhoštění v rámci prodloužené doby zajištění.

32. Dle sdělení ŘSCP ze dne 17. 5. 2023 byla zajištěna pro žalobce letenka k realizaci správního vyhoštění z území členských států EU na den 25. 5. 2023 v 6:30 hod. (trasa letu P. – P. – M. V souvislosti s tímto byl do Z. pro zajištění cizinců V. L. udělen pokyn k předání žalobce dne 25. 5. 2023 policistům, z důvodu následného pasového odbavení na letišti Praha – Ruzyně. Náhradní cestovní doklad bude doručen kurýrem před odletem žalobce. Žalobce bude vyhoštěn s tříčlennou policejní eskortou. ŘSCP přípisem ze dne 22. 5. 2023 potvrdilo zabezpečení náhradního cestovního dokladu č. X pro žalobce na jeho posledně ověřenou totožnost Y. E., nar. X, st. přísl. M., k realizaci správního vyhoštění z území členských států EU. Ve svém vyjádření k žalobě žalovaná potvrdila, že dne 25. 5. 2023 úspěšně proběhla realizace správního vyhoštění žalobce do země původu.
33. Ze shora uvedeného sdělení ŘSCP ze dne 17. 5. 2023 vyplynulo, že žalobce byl marockou stranou **ověřen nikoliv jako Y. T., nar. X, ale jako Y. E., nar. X.** Vedle tohoto ověření totožnosti žalobce byla podána i informace o vydání náhradního marockého cestovního dokladu.
34. Krajský soud nezjistil žádná pochybení žalované při postupu ve věci. Bylo plně prokázáno, že žalobce pobývá na území bez cestovního dokladu (nebyl schopen prokázat svoji totožnost předložením žádného dokladu, přičemž tvrzení o své identitě neustále měnil) a současně bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn. Tyto skutečnosti žalobce nijak nerozporoval. Podstatným zjištěním ve věci bylo také to, že žalovaná rozhodla dne 8. 2. 2023 o správním vyhoštění žalobce a téhož dne o jeho zajištění na dobu 90 dnů. Ještě dne 8. 2. 2023 žalovaná požádala o ověření totožnosti žalobce a o vydání náhradního cestovního dokladu, nicméně ve lhůtě 90 dnů toto nebylo možné zejména s ohledem na marockou stranu realizovat. S marockou stranou bylo opakovaně jednáno a byl na ni vyvíjen tlak tak, aby došlo ke zrychlení ověřování totožnosti jejich občanů a vydávání náhradních cestovních dokladů. Tento tlak jednoznačně přinesl zrychlení provádění uvedených úkonů. Samotný cíl zajištění, tedy správní vyhoštění žalobce do země původu, byl stále reálný, protože nezbylo, než dobu zajištění žalobce prodloužit o 40 dnů s odkazem na zkušenosti policie z úřední činnosti v podobných případech.

35. Ve světle shora uvedených východisek se krajský soud dále zabýval žalobní argumentací. Žalobce vytykal žalované, že prodloužení trvání zajištění je nepřiměřené, bez řádného odůvodnění, jenž by se zabývalo konkrétní situací žalobce. Správní orgán nepostupoval v řízení aktivně, zajištění přestalo být oprávněné, skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly, nebyly založeny ve správním spise a žalovaná nesplnila povinnost zkoumat, zda důvody zajištění žalobce nadále trvají. Neexistuje reakce V. M. k., a není tak zřejmé, na základě čeho se žalovaná domnívá, že k vystavení náhradního cestovního dokladu žalobce dojde, a že tedy bude možná i realizace správního vyhoštění (právě v prodloužené lhůtě 40 dnů). Podle žalobce svědčí dosavadní postup spíše tomu, že správní vyhoštění nebude možné uskutečnit. Takto formulovaným námitkám nemohl soud přisvědčit.
36. Krajský soud má za to, že doba zajištění žalobce (jak základní v délce 90 dnů, tak i prodloužená o 40 dnů) je zcela přiměřená a jednotlivými kroky správních orgánů i odůvodněná. Přitom také z výše popsanych skutkových zjištění vyplynulo, že správní vyhoštění žalobce do země původu je stále realizovatelné. Ostatně to potvrzuje i ten fakt, že žalobce již byl skutečně vyhoštěn, a to dne 25. 5. 2023, k čemuž byl pro něj zajištěn náhradní cestovní doklad č. X na poslední ověřenou totožnost žalobce. Soud má za to, že žalovaná se důkladně zabývala posouzením délky doby, o kterou bylo původní žalobcovo zajištění prodlouženo, a své závěry podrobně rozvedla na straně 4 a 5 napadeného rozhodnutí. Prodloužení délky doby zajištění bylo odůvodněno i dosažením úspěšné realizace správního vyhoštění žalobce do země původu, tedy na území M., formou komerčního letu za doprovodu tříčlenné policejní eskorty s tranzitem v P.
37. Za situace, kdy již byla marockou stranou ověřena totožnost žalobce, bylo adekvátní prodloužit délku zajištění o 40 dnů tak, aby mohla být zajištěna letecká cesta nejen pro žalobce, ale i pro tříčlennou policejní eskortu.
38. Celková doba zajištění žalobce nepřesáhla zákonem stanovenou maximální dobu zajištění 180 dnů (§ 125 odst. 1 ZPC). Zajištění žalobce nejprve na dobu 90 dnů, s pozdějším prodloužením o 40 dnů, umožnilo žalované pravidelně přezkoumávat situaci žalobce a vyhodnotit eventuálně další potřebu zajištění vzhledem k naplnění sledovaného cíle – realizovatelnost správního vyhoštění do země původu. Tímto způsobem tedy žalovaná řádně postupovala. Aktivně postupovaly i jednotlivé složky Policie ČR a již ode dne 8. 2. 2023 (po zajištění žalobce) prováděly veškeré potřebné úkony, které bylo třeba k realizaci správního vyhoštění žalobce. V jeho případě bylo třeba ověřit totožnost a vystavit náhradní cestovní doklad. Veškeré dokumenty proto byly zaslány dne 27. 2. 2023 na V. M. k. v ČR. Nicméně z důvodu laxního přístupu tohoto velvyslanectví v oblasti ověřování totožnosti a vydávání náhradních cestovních dokladů muselo dojít k několika dalším jednáním, jednak na úrovni 1. náměstka Ministra vnitra ČR a Velvyslankyně M. a jednak na úrovni Ministra vnitra ČR a Velvyslankyně M. Přestože došlo ke zlepšení spolupráce a častějšímu ověření totožnosti osob či vydání náhradních cestovních dokladů, nadále šlo o proces velmi časově náročný. Byla dokonce zřízena pracovní skupina, na jejímž zasedání dne 6. 4. 2023 byl probírán s konzulkou Velvyslanectví M. také případ žalobce. Konzulka sdělila, že i přes provedené urgency, nebyla dosud v dané věci doručena žádná odpověď. Obvyklá doba k ověření

totožnosti vždy dalece přesahovala 90 dnů. Výše uvedený postup, včetně popisu kroků, časové dotace, a také osob, u nichž již došlo k ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu, byl obsažen také v napadeném rozhodnutí žalované. Z uvedeného je zřejmé, že žalovaná i jednotlivé složky Policie ČR (ŘSCP) postupovaly aktivně v této věci, nicméně problém a zdržení nastalo na marocké straně. S jejich zástupci bylo ale opakovaně jednáno, dokonce i na té nejvyšší úrovni, čímž došlo ke zlepšení spolupráce a zvýšení frekvence ověřování totožnosti osob i vydávání náhradních cestovních dokladů. Zajištění žalobce i prodloužení trvání doby zajištění nevybočilo ze zákonných mezí a po celou dobu bylo oprávněné, tedy směřovalo k realizaci cíle zajištění - správnímu vyhoštění žalobce do země původu.

39. Zajištění nebylo neoprávněné, bylo postaveno na zákonných důvodech. Skutečnosti, které odůvodňovaly prodloužení doby trvání zajištění, zcela jasně vyplývaly ze sdělení ŘSCP ze dne 28. 4. 2023, jež je založeno ve správním spise. Z tohoto dokumentu, a také ze zkušeností s předchozími podobnými případy mohla žalovaná dovodit reakci příslušného velvyslanectví a též vystavení náhradního cestovního dokladu pro žalobce v řádu několika týdnů, tedy během prodloužené doby trvání zajištění. Za těchto okolností bylo správní vyhoštění žalobce reálné. Nic nenasvědčovalo nemožnosti uskutečnit správní vyhoštění žalobce. Naopak jednotlivé kroky Policie ČR (jednání s marockým velvyslanectvím, obstarání letenek pro žalobce i tříčlennou policejní eskortu atd., blíže viz spisový materiál) prokazovaly reálný předpoklad provedení správního vyhoštění žalobce. Nakonec také správní vyhoštění žalobce z území členských států EU bylo provedeno dne 25. 5. 2023, což potvrdilo závěry žalované v napadeném rozhodnutí, jimiž bylo zdůvodněno prodloužení doby trvání zajištění žalobce.
40. Soud také připomíná, že veškeré jednání žalobce (od vstupu na území ČR bez jakéhokoli dokladu totožnosti a bez oprávnění k pobytu, dále uvádění nepravdivých informací o své státní příslušnosti, jméně i datu narození, a dále deklarování záměru nevrátit se do země původu) vedlo k podstatnému ztížení a oddálení výkonu správního vyhoštění žalobce, což mělo ve svém důsledku vliv na faktickou délku doby omezení žalobce na osobní svobodě.
41. Požadavky na odůvodnění doby zajištění a určení časového rámce jednotlivých úkonů nutných k realizaci správního vyhoštění je nutno odvíjet od konkrétních skutkových okolností věci, přičemž v mnoha případech nebude možné trvat na uvedení konkrétní doby potřebné pro provedení každého konkrétního úkonu, zvláště za situace, kdy je realizace některých kroků závislá na součinnosti příslušných orgánů země, do níž má být cizinec vyhoštěn. V takových případech může být obtížné odhadnout, jak dlouho budou trvat jednotlivé úkony směřující k vyhoštění cizince. Obecně tedy postačí, pokud je v rozhodnutí logicky shrnuto, jaké konkrétní úkony bude třeba za účelem realizace vyhoštění učinit a jak dlouho by tyto úkony měly dle zkušeností žalované trvat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2021, č. j. 6 Azs 18/2021 – 29, či ze dne 29. 3. 2019, č. j. 4 Azs 5/2019 – 25).
42. Krajský soud si přitom uvědomuje, že pro žalovanou může být v některých případech obtížné „přesně na den“ odhadnout, jak dlouho budou trvat jednotlivé úkony směřující k vyhoštění cizince. Proto platí, že pokud žalovaná takovýto konkrétnější odhad učinit

nedokáže, je namístě z opatrnosti stanovit kratší dobu zajištění. Tím jednak umožní žalobci realizovat soudní přezkum v kratších intervalech a následně soudu umožní ověřit, zda žalovaná během této doby v řízení postupuje s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě, a bez zbytečných průtahů, či zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli (viz žalobcem odkazovaný rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021 - 32, bod 47, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48, bod 24).

43. Žalobce dále žalované vytýkal, že napadené rozhodnutí neobsahuje úvahy o tom, že žalobce nebude spolupracovat a nesplní podmínky zvláštního opatření za účelem vycestování z území ve smyslu § 123b odst. 1 ZPC. Možnosti uložení takovéto alternativy posoudila dle žalobce žalovaná zcela nedostatečně. Ani s těmito námitkami se krajský soud neztotožnil.
44. Žalovaná se v rámci rozhodování o prodloužení zajištění žalobce zabývala též otázkou, zda v jeho případě by postačovalo uložení zvláštního opatření za účelem vycestování žalobce z území ve smyslu § 123b ZPC. Z § 123b odst. 1 ZPC vyplývá, že zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu a zdržovat se tam (každou změnu hlásit), b) složení peněžních prostředků (finanční záruka), nebo c) povinnost cizince osobně se hlásit policii, v době policií stanovené. Podle § 123b odst. 4 ZPC o druhu a způsobu výkonu zvláštního opatření za účelem vycestování rozhoduje policie. Při rozhodování o uložení zvláštního opatření policie zkoumá, zda jeho uložení neohrozí výkon správního vyhoštění, a přihlíží k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.
45. Z výše provedeného výčtu zvláštních opatření za účelem vycestování žalobce z území vyplývá, že žalobce není schopen, s ohledem na svá tvrzení uvedená do protokolu v rámci výsledku účastníka správního řízení, žádné z opatření dodržet. Kromě zařízení pro zajištění cizinců nemá na území ČR žádnou adresu, na níž by se mohl zdržovat, a to i za účelem provedení pobytové kontroly; nemá žádné finance, aby mohl poskytnout finanční záruku; nehodlá se osobně hlásit policii v době policií stanovené, neboť nemá zájem na území ČR nadále zůstat, protože chce pokračovat ve své cestě směrem na jih Evropy. Nemožnost využití zvláštních opatření dle § 123b ZPC v případě žalobce tak byla odůvodněna nejen jeho individuálními (majetkovými a osobními) poměry, ale také jeho protiprávním jednáním a následným vyjádřením úmyslu v tomto jednání pokračovat s cílem neoprávněně vstoupit na území jiného členského státu EU. Ostatně žalobci bylo opakovaně nabídnuto přihlásit se do programu dobrovolného návratu do země původu ve smyslu § 123a ZPC, avšak žalobce prohlásil, že se v žádném případě nechce vrátit do země původu a chce pokračovat v cestě do Italské republiky. Za této situace je dostatečně odůvodněn závěr pro prodloužení doby trvání zajištění žalobce, neboť z jednání žalobce je zřejmé, že by mírnější donucovací opatření nebyla účinná a uložení zvláštních opatření za účelem vycestování žalobce ve smyslu § 123b ZPC by byla nedostačující. K neuložení těchto zvláštních opatření žalovaná tedy přistoupila zejména z důvodu nebezpečí nerespektování právních předpisů ČR a zmaření správního vyhoštění. Žalobce dal jasně najevo, že právní předpisy a uložené povinnosti nehodlá dodržovat a území členských států EU nehodlá opustit. Cílem jeho cesty je Itálie (dříve Francie), do M. se vrátit nechce. Žalobce nemá finanční prostředky, které by pokrývaly jeho potřeby po dobu případného setrvání na území na ČR a není ani schopen si je

opatřit; v ČR nežije žádný jeho příbuzný, který by za něj finanční záruku složil. Žalobce také neskýtá záruku, že by spolupracoval s orgány policie. Jeho důvěryhodnost byla značně oslabena i podáváním nepravdivých informací o svém příjmení, datu narození i státní příslušnosti. Jednání žalobce vzbudilo důvodnou obavu, že by se mohl na území ČR, popř. EU skrývat a tím i mařit výkon úředního rozhodnutí.

46. Rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění žalobce bylo zcela přiměřené opatření, protože mírnější opatření by bylo z hlediska jednání žalobce zcela nedostatečné. V případě žalobce existoval reálný předpoklad realizace výkonu jeho správního vyhoštění z území členských států EU v době trvání zajištění. Žalovaná rovněž zhodnotila soukromý a rodinný život žalobce, přičemž dospěla k závěru, že nebude do tohoto rodinného a soukromého života žalobce prodloužením doby trvání jeho zajištění nepřiměřeně zasazeno. Lustrací v informačních systémech Policie ČR nebyly zjištěny žádné rodinné nebo obdobné vazby na území ČR ani v jiném členském státě EU, pouze ve F. má žalobce bratra, avšak ani neví, jaký tam má druh pobytu. Rovněž bylo zjištěno, že žalobci v zemi původu nehrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 ZPC.

V. Závěr a náklady řízení

47. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
48. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované nevznikly žádné náklady nad rámec její běžné administrativní činnosti, náhrada nákladů řízení jí tedy nebyla přiznána (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 6. června 2023

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně